

Аналіз показників змагальної діяльності лідируючих дзюдоїсток вагової категорії до 52 кг

Четров І.І.¹, Бойченко Н.В.², Зантарая Г.М.², Мирошніченко Є.С.²

Національний університет «Одеська юридична академія»¹

Харківська державна академія фізичної культури²

Анотація. Мета: здійснити аналіз показників змагальної діяльності лідируючих дзюдоїсток вагової категорії до 52 кг. **Матеріал і методи.** Під час роботи застосовувалися наступні методи дослідження: аналіз і узагальнення науково-методичної літератури; хронометрування; аналіз протоколів і відеозаписів сутичок висококваліфікованих дзюдоїсток; методи математичної статистики. Було проаналізовано 68 сутичок трьох лідируючих дзюдоїсток вагової категорії до 52 кг. Аналізувалися останні п'ять стартів кожної спортсменки на змаганнях серії Grand Slam. Вихідні дані та відеозаписи виступів взяті з офіційного сайту міжнародної федерації дзюдо «International Judo Federation» (IJF.org). **Результати:** у медальному заліку спортсменок вагової категорії до 52 кг лідерами є представниці Японії (Abe Uta; Shishime Ai) та Франції (Buchard Amandine). Аналіз тривалості змагальних сутичок лідируючих дзюдоїсток вагової категорії до 52 кг показав, що у представниць Японії 70-78 % сутичок закінчилися достроково (Abe Uta - 17 сутичок із 24-х; Shishime Ai - 18 сутичок із 23-х), 17 % - у додатковий час (Abe Uta - 4 сутички із 24-х; Shishime Ai - 4 сутички із 23-х). Представниця Франції Buchard Amandine майже половину сутичок (48 %) закінчила достроково (10 сутичок із 21-ї), 38 % - у додатковий час (8 сутичок із 21-ї). У відведений час закінчилась найменша кількість сутичок у всіх спортсменок. Аналіз технічних дій лідируючих дзюдоїсток вагової категорії до 52 кг дозволив виявити загальну кількість дій та їх результативність. Так, Abe Uta виконала 90 технічних дій: 78 (87 %) - стійка, 12 (13 %) - партер та положення лежачи. Результативні 21 (27 %) з 78 технічних дій в стійці та 5 (42 %) з 12 в положенні партер та лежачи. Спортсменка Buchard Amandine виконала 86 технічних дій: 71 (83 %) – стійка, 15 (17 %) - партер та положення лежачи. Результативні 13 (18 %) з 71 технічних дій в стійці та 6 (40 %) з 15 в положенні партер та лежачи. Дзюдоїстка Shishime Ai виконала 60 технічних дій: 40 (67 %) – стійка, 20 (33 %) - партер та положення лежачи. Результативні 7 (17 %) із 40 технічних дій в стійці та 6 (30 %) із 20 в положенні партер та лежачи. Основними технічними діями, які найчастіше застосовуються спортсменками виявились: Abe Uta: кидок через спину (32 %), кидок підхватом під одну ногу (29 %), переверти (50 %), утримання (50 %); Buchard Amandine: кидок через плечі (48 %), кидок через спину (11 %), переверти (53 %), утримання (20 %), удушливі (27 %). Shishime Ai: кидок підхватом під одну ногу (45 %), підсікання зовні під р/н (27 %), переверти (65 %), утримання (35 %). **Висновки.** Встановлено, що лідерами в ваговій категорії до 52 кг серед жінок є представниці Японії та Франції. Виявлено, що лідируючи спортсменки вагової категорії до 52 кг більшість сутичок закінчили достроково та у додатковий час. Досліджено показники змагальної діяльності кожної лідируючої дзюдоїстки вагової категорії до 52 кг. Виявлено, що спортсменки застосовують однакові базові та найбільш поширені кидки (кидок через спину, кидок підхватом під одну ногу) та технічні дії в положенні партер та лежачи (переверти, утримання).

Ключові слова: дзюдо, спортсменки, змагальна діяльність, вагова категорія, показники.

Вступ. Вивчення та аналіз змагальної діяльності спортсменів високої

кваліфікації дозволить здійснити контроль процесу підготовки, індивідуалізувати

тренувальний процес, окреслити перспективи подальшої роботи (Алексєєв, Ананченко, & Бойченко, 2014). В дзюдо аналіз змагальної діяльності також дозволить розробити план підготовки до сутички з майбутнім суперником з урахуванням його можливостей, тим самим, індивідуалізувати тренувальний процес.

Аналіз і узагальнення науково-методичної літератури з дзюдо показав, що авторами широко вивчались особливості змагальної діяльності дзюдоїстів високої кваліфікації (Ананченко, & Гринь, 2006; Манукян, 2019; Соловей, & Мартин, 2001), також вивчались модельні характеристики змагальної діяльності спортсменів в дзюдо (Ананченко, & Серєда, 2008; Вержбицкий, 2010), вивчалась структура змагальної компетентності та змагального поєдинку дзюдоїстів (Коптев, 2018; Свищєв, 2018).

В жіночому дзюдо досліджувався склад та ефективність технічних дій в змагальній діяльності спортсменок різної кваліфікації (Элипханов, 2012; Наугольная, 2007), також широко вивчалась специфіка боротьби висококваліфікованих дзюдоїсток різних стилів ведення сутички (Загура, 2009; Коробейников, Коробейникова, & Дакал, 2015; Черняк, 2011).

Щодо аналізу показників змагальної діяльності висококваліфікованих дзюдоїсток різних вагових категорій, то він проводився в вагових категоріях до 48 кг, 52 кг та 57 кг (Бойченко, Чертов, Пирог, & Алексєєв, 2020; Денисова, 2019; Мельник, Мельник, Стицун, & Стыцун, 2017). Але цей аналіз був узагальнений по всім спортсменкам в категорії та не розкривав особливості змагальної діяльності окремих дзюдоїсток.

Таким чином, дослідження показників змагальної діяльності лідируючих дзюдоїсток в окремій ваговій категорії є досить актуальним напрямком в сучасному дзюдо.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами та темами. Дослідження проводилося відповідно до теми науково-дослідної роботи ХДАФК «Психо-сенсорна регуляція рухової діяльності спортсменів ситуативних видів спорту» (номер державної реєстрації 0116U008943).

Мета дослідження – здійснити аналіз показників змагальної діяльності лідируючих дзюдоїсток вагової категорії до 52 кг.

Матеріали та методи дослідження. Під час роботи застосовувалися наступні методи дослідження: аналіз і узагальнення науково-методичної літератури; хронометрування; аналіз протоколів і відеозаписів сутичок висококваліфікованих дзюдоїсток; методи математичної статистики.

Проаналізовано 68 сутичок трьох лідируючих дзюдоїсток вагової категорії до 52 кг. Вихідні дані та відеозаписи виступів взяті з офіційного сайту міжнародної федерації дзюдо «International Judo Federation» (IJF.org). Аналізувались останні п'ять стартів кожної спортсменки на змаганнях серії Grand Slam. Фіксувались наступні показники: медальний залік та рейтингові бали спортсменок; сутички які закінчились у відведений час (4 хв.), достроково, додатковий час (кількість); реальні спроби виконати прийом спортсменками (кількість); технічні дії, які були оцінені судьями (кількість). Вираховувався відсоток від загальної кількості сутичок та технічних дій.

Результати дослідження та їх обговорення. Аналіз медального заліку та рейтингу спортсменок у ваговій категорії до 52 кг представлений в таблиці 1. З таблиці видно, що лідерами у ваговій категорії до 52 кг являються представниці Японії (Abe Uta; Shishime Ai) та Франції (Buchard Amandine).

Медальний залік та рейтинг дзюдоїсток вагової категорії до 52 кг

ПІБ спортсменки	Країна	Вік	Кількість медалей			Місце в ваговій категорії	Рейтингові бали
			золото	срібло	бронза		
Abe Uta	Японія	20	10	2	0	1	6250
Buchard Amandine	Франція	25	11	8	8	2	6155
Shishime Ai	Японія	26	10	6	12	3	5700
Giuffrida Odette	Італія	25	7	7	8	4	4970
Kelmendi Majlinda	Косово	29	29	6	7	5	4152

Примітка: дані станом на 10.08.2020 р.

Було проаналізовано 68 сутичок трьох лідируючих дзюдоїсток вагової категорії до 52 кг. Аналізувались останні п'ять стартів кожної спортсменки на змаганнях серії Grand Slam. Лідер вагової категорії Abe Uta прийняла участь в Dusseldorf Grand Slam 2020, Osaka Grand Slam 2019, Osaka Grand Slam 2018, Paris Grand Slam 2018, Tokyo Grand Slam 2017. Другу сходинку рейтингу займає Buchard Amandine, яка прийняла участь в Dusseldorf Grand Slam 2020, Osaka Grand Slam 2019, Baku Grand Slam 2019, Osaka Grand Slam 2018, Paris Grand Slam 2018. Третьою в рейтингу є Shishime Ai, яка прийняла участь в Paris Grand Slam 2020, Osaka Grand Slam 2019, Baku Grand Slam 2019, Paris Grand Slam 2019, Osaka Grand Slam 2018.

В таблиці 2 представлений аналіз тривалості змагальних сутичок дзюдоїсток вагової категорії до 52 кг, який показує, що у представниць Японії 70-78 % сутичок закінчилися достроково (Abe Uta - 17 сутичок із 24-х; Shishime Ai - 18 сутичок із 23-х), 17 % - у додатковий час (Abe Uta - 4 сутички із 24-х; Shishime Ai - 4 сутички із 23-х). Представниця Франції Buchard Amandine майже половину сутичок (48 %) закінчила достроково (10 сутичок із 21-ї), 38 % - у додатковий час (8 сутичок із 21-ї). У відведений час закінчилась найменша кількість сутичок у всіх спортсменок.

Таким чином, лідируючі спортсменки вагової категорії до 52 кг більшість сутичок закінчили достроково та у додатковий час.

Таблиця 2

Аналіз тривалості сутичок лідируючих дзюдоїсток вагової категорії до 52 кг

ПІБ спортсменки	Кількість сутичок	Сутички, які закінчились						Мін час сутички	Мак час сутички
		у відведений час		Достроково		у додатковий час			
		кількість	%	кількість	%	кількість	%		
Abe Uta	24	3	13	17	70	4	17	0:04	7:36
Buchard Amandine	21	3	14	10	48	8	38	0:19	7:36
Shishime Ai	23	1	5	18	78	4	17	0:19	5:44

Примітка: дані станом на 10.08.2020 р.

Аналіз технічних дій лідируючих дзюдоїсток вагової категорії до 52 кг дозволив виявити загальну кількість дій та їх результативність (табл. 3, рис. 1). Так, Abe Uta виконала 90 технічних дій, серед яких 78

(87 %) в стійці та 12 (13 %) в положенні партер та лежачи. Результативними виявилась 21 (27 %) з 78 технічних дій в стійці та 5 (42 %) з 12 в положенні партер та лежачи. Спортсменка Buchard Amandine

ЄДИНОБОРСТВА EDINOBORSTVA ЄДИНОБОРСТВА 2021 №1(19)

виконала 86 технічних дій, серед яких 71 (83 %) в стійці та 15 (17 %) в положенні партер та лежачи. Результативними виявилась 13 (18 %) з 71 технічних дій в стійці та 6 (40 %) з 15 в положенні партер та лежачи. Дзюдоїстка Shishime Ai виконала 60

технічних дій, серед яких 40 (67 %) в стійці та 20 (33 %) в положенні партер та лежачи. Результативними виявилась 7 (17 %) із 40 технічних дій в стійці та 6 (30 %) із 20 в положенні партер та лежачи.

Таблиця 3

Аналіз технічних дій лідируючих дзюдоїсток вагової категорії до 52 кг

Технічна дія	Abe Uta			Buchard Amandine			Shishime Ai		
	Кількість реальних спроб	Кількість оцінених суддями	% від загальної кількості т/д	Кількість реальних спроб	Кількість оцінених суддями	% від загальної кількості т/д	Кількість реальних спроб	Кількість оцінених суддями	% від загальної кількості т/д
Стойка (кидки)									
Через спину	25	6	32	8	1	11	-	-	-
Через спину з колін	1	-	1	1	-	1	1	1	3
Підхватом під одну	23	7	29	4	-	6	18	4	45
Зачіп зсередини під р/н	4	1	5	-	-	-	4	1	10
Зачіп зовні під о/н	2	-	3	2	-	3	-	-	-
Через плечі	-	-	-	34	9	48	-	-	-
Передня підніжка на п'яті з падінням	-	-	-	4	1	6	-	-	-
З упором гомілки в стегно	-	-	-	2	-	3	2	-	5
Кидок руками виведення із рівноваги товчком назад	3	2	4	-	-	-	-	-	-
Контркидок скручуванням від підхвата	5	2	6	-	-	-	-	-	-
Задня підніжка	6	-	7	3	-	4	-	-	-
Відхват	-	-	-	-	-	-	1	1	3
Передня підніжка	2	-	3	6	-	8	-	-	-
Підсікання зовні під р/н	3	-	4	3	1	4	11	-	27
Підсікання зсередини під о/н	-	-	-	2	-	3	3	-	7
Підніжка на п'яті з падінням. Посадка	2	2	3	2	1	3	-	-	-
Через стегно	2	1	3	-	-	-	-	-	-
Всього стойка	78	21	100	71	13	100	40	7	100
Партер, положення лежачи									
Перевороти	6	-	50	8	-	53	13	-	65
Больові	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Утримання	6	5	50	3	3	20	7	6	35
Удушливі	-	-	-	4	3	27	-	-	-
Всього партер, положення лежачи	12	5	100	15	6	100	20	6	100
Всього разом	90	26		86	19		60	13	

Примітка: т/д – технічних дій; о/н – однойменну ногу; р/н – різнойменну ногу

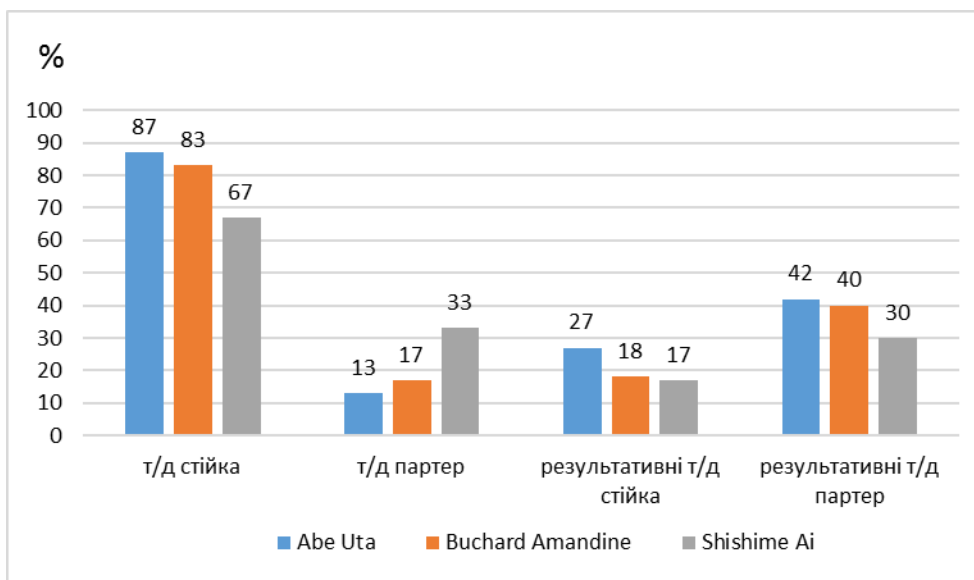

Рис. 1 Аналіз загальної кількості технічних дій та їх результативність лідируючих дзюдоїсток вагової категорії до 52 кг

Також, аналіз дозволив виділити основні технічні дії, які найчастіше застосовуються спортсменками в стійці, положенні партер та лежачи. Так, у Abe Uta це: кидок через спину (32 %), кидок підхватом під одну ногу (29 %), переверти (50 %), утримання (50 %). Buchard Amandine найчастіше застосовувала такі технічні дії: кидок через плечі (48 %), кидок через спину (11 %), переверти (53 %), утримання (20 %), удушливі (27 %). У Shishime Ai це: кидок підхватом під одну ногу (45 %), підсікання зовні під р/н (27 %), переверти (65 %), утримання (35 %). Узагальнений аналіз технічних дій в положенні стійка показав, що спортсменки застосовують однакові базові та найбільш поширені кидки (кидок через спину, кидок підхватом під одну ногу), виконати які в реальній сутичці досить важко так, як велика кількість навчально-тренувального часу відводиться на вдосконалення даних базових прийомів. Цим пояснюється досить мала результативність при великій кількості реальних спроб виконати ці технічні дії. Також аналіз виявив технічні дії, які не зважаючи на малу кількість спроб відрізнялись успішною реалізацією. Це можна пояснити тим, що вони використовувались як контрприйоми (кидок Посадка). Узагальнений аналіз технічних

дій в положенні партер та лежачи показав, що спортсменки найбільше застосовують такі технічні дії: переверти та утримання. Спортсменка Buchard Amandine також ефективно застосовує удушливі прийоми. Досить результативними є утримання. Але, хочеться зауважити, що переверти не оцінюються суддями, а є підготовчою дією до виконання утримання, удушливого та больового прийому, які в свою чергу можуть бути оцінені. Так, спортсменка Shishime Ai під час змагань виконала 13 перевертів серед яких 8 були результативними та 6 призвели до отримання оцінки суддями за утримання.

Висновки.

Аналіз результатів виступів спортсменок вагової категорії до 52 кг у медальному заліку показав, що явним лідером є представниці Японії (Abe Uta; Shishime Ai) та Франції (Buchard Amandine).

Аналізуючи показники змагальної діяльності лідируючих дзюдоїсток вагової категорії до 52 кг отримано наступні дані: дзюдоїстка Abe Uta 70 % сутичок закінчила достроково. При веденні сутичок 87 % (27 % - результативні) технічних дій виконує в положенні стійка та 13 % (42 % - результативні) в положенні партер та лежачи. Найбільш часто застосовувала кидок через

спину, кидок підхватом під одну ногу, переверти та утримання. Buchard Amandine половину сутичок (48 %) закінчила достроково. При веденні сутичок 83 % (18 % - результативні) технічних дій виконує в положенні стійка та 17 % (40 % - результативні) в положенні партер та лежачи. Найбільш часто застосовувала кидок через плечі, кидок через спину, переверти, утримання та удушливі прийоми. Shishime Ai 78 % сутичок закінчила достроково. При веденні сутичок 67 % (17 % - результативні) технічних дій виконує в положенні стійка та 33 % (30 % - результативні) в положенні партер та лежачи. Найбільш часто застосовувала кидок підхватом під одну,

підсікання зовні під р/н, переверти та утримання.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку будуть спрямовані на аналіз показників змагальної діяльності висококваліфікованих дзюдоїстів легких вагових категорій.

Конфлікт інтересів. Автори відзначають, що не існує ніякого конфлікту інтересів.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Алексєєв, А. Ф., Ананченко, К. В., & Бойченко, Н. В. (2014). *Теорія та методика викладання дзюдо та самбо: навч. посіб. для студентів 3 курсу (за кредитно-модульною системою)*. ХДАФК, Харків.
- Ананченко, К. В., & Гринь, Л. В. (2006). Анализ соревновательной и тренировочной деятельности дзюдоистов высокой квалификации на этапе специализированной базовой подготовки. *Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту*, 4-13.
- Ананченко, К. В., & Середа, В. В. (2008). Технічна підготовка юних дзюдоїстів на основі аналізу модельних характеристик. *Teoriâ ta Metodika Fizičnogo Vihovannâ*, (8), 47-49.
- Бойченко, Н. В., Чертов, І. І., Пирог, Ю. А., & Алексєєв, А. Ф. (2020). Аналіз показників змагальної діяльності висококваліфікованих дзюдоїсток легких вагових категорій. *Єдиноборства*, 4-12.
- Вержбицкий, И. В. (2010). Моделирование соревновательной деятельности как компонента учебно-тренировочного процесса дзюдоистов на начальном этапе подготовки. *Вестник Адыгейского государственного университета. Серия 3: Педагогика и психология*, (2), 153-157.
- Денисова, Д. С. (2019). Зависимость приемов дзюдо у лидеров мирового рейтинга по дзюдо среди женщин в весовой категории до 48 килограммов (на март 2019 года) от антропометрических показателей. *Актуальные проблемы теории и практики физической культуры, спорта и туризма*, 593-596.
- Загура, Ф. (2009). Специфіка боротьби кваліфікованих дзюдоїсток різних манер ведення сутички. *Молода спортивна наука України*, Т.1, 104-108.
- Коптев, О. В. (2018). Формирование структуры соревновательной компетентности в дзюдо. *Человек. Спорт. Медицина*, 18 (2), 35-44.
- Коробейников, Г., Коробейникова, Л., & Дакал, Н. (2015). Когнітивні функції і стилі ведення поєдинку у висококваліфікованих дзюдоїсток. *Фізична активність, здоров'я і спорт*, (1 (19)), 31-37.
- Манукян, Г. М. (2019). *Оптимізація процесу техніко-тактичної підготовки дзюдоїстів з урахуванням змагальної діяльності*. Кваліфікаційна робота бакалавра. Суми, Україна.
- Мельник, В., Мельник, В., Стицун, І., & Стыцун, І. (2017). Особливості змагальної діяльності дзюдоїсток високої кваліфікації вагової категорії до 57 кг. *Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування*, 36-38.

- Наугольная, Е. В. (2007). Состав и эффективность атакующих действий дзюдоисток в соревновательной практике. *Pedagogy of Physical Culture and Sports*, (2), 83-86.
- Свищёв, И. Д. (2018). Стандартизация соревновательного поединка в дзюдо. *Экстремальная деятельность человека*, (3), 50-53.
- Соловей, А. В., & Мартин, В. Д. (2001). Аналіз змагальних технічних дій дзюдоїстів вищої кваліфікації. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*, (18), 47-50.
- Черняк, М. (2011). Особливості визначення манер ведення сутичок у жіночому дзюдо і їх вплив на ефективність та результативність змагальної діяльності. *Молода наука*, Т 2, 345.
- Элипханов, С. Б. (2012). Особенности соревновательной деятельности у дзюдоисток различной квалификации. *Ученые записки университета им. П.Ф. Лесгафта*, (7 (89)), 151-155.

Стаття надійшла до редакції: 08.12.2020 р.

Опубліковано: 01.02.2021 р.

Аннотация. Чертов И. И., Бойченко Н. В., Зантарая Г. М., Мирошниченко Е. С. Анализ показателей соревновательной деятельности лидирующих дзюдоисток весовой категории до 52 кг Цель: провести анализ показателей соревновательной деятельности лидирующих дзюдоисток в весовой категории до 52 кг. **Материал и методы.** Во время работы применялись следующие методы исследования: анализ и обобщение научно-методической литературы; хронометрирование; анализ протоколов и видеозаписей схваток высококвалифицированных дзюдоисток; методы математической статистики. Было проанализировано 68 схваток трех лидирующих дзюдоисток в весовой категории до 52 кг. Анализировались последние пять стартов каждой спортсменки на соревнованиях серии Grand Slam. Исходные данные и видеозаписи выступлений взяты с официального сайта Международной федерации дзюдо «International Judo Federation» (IJF.org). **Результаты:** в медальном зачете спортсменок весовой категории до 52 кг лидерами являются представительницы Японии (Abe Uta; Shishime Ai) и Франции (Buchard Amandine). Анализ продолжительности соревновательных схваток лидирующих дзюдоисток весовой категории до 52 кг показал, что у представительниц Японии 70-78 % схваток закончились досрочно (Abe Uta - 17 схваток из 24-х; Shishime Ai - 18 схваток из 23), 17 % - в дополнительное время (Abe Uta - 4 схватки из 24-х; Shishime Ai - 4 схватки из 23-х). Представительница Франции Buchard Amandine почти половину схваток (48 %) закончила досрочно (10 схваток из 21-й), 38 % - в дополнительное время (8 схваток из 21-й). В отведенное время закончилась наименьшее количество схваток у всех спортсменок. Анализ технических действий лидирующих дзюдоисток весовой категории до 52 кг позволил выявить общее количество действий и их результативность. Так, Abe Uta выполнила 90 технических действий: 78 (87 %) - стойка, 12 (13 %) - партер и положения лежа. Результативные 21 (27 %) из 78 технических действий в стойке и 5 (42 %) из 12 в положении партер и лежа. Спортсменка Buchard Amandine выполнила 86 технических действий: 71 (83 %) - стойка, 15 (17 %) - партер и положения лежа. Результативные 13 (18 %) из 71 технических действий в стойке и 6 (40 %) из 15 в положении партер и лежа. Дзюдоистка Shishime Ai выполнила 60 технических действий: 40 (67 %) - стойка, 20 (33 %) - партер и положения лежа. Результативные 7 (17 %) из 40 технических действий в стойке и 6 (30 %) из 20 в положении партер и лежа. Основными техническими действиями, которые чаще всего применяются спортсменками оказались: Abe Uta: бросок через спину (32 %), бросок подхватом под одну ногу (29 %), перевороты (50 %), удержания (50 %); Buchard Amandine: бросок через плечи (48 %), бросок через спину (11 %), перевороты (53 %), удержания (20 %), удушающие (27 %). Shishime Ai: бросок подхватом под одну ногу (45 %),

подсечка снаружи под р/н (27 %), перевороты (65 %), удержания (35 %). **Выводы.** Установлено, что лидерами в весовой категории до 52 кг среди женщин являются представительницы Японии и Франции. Выявлено, что лидирующие спортсменки весовой категории до 52 кг большинство схваток закончили досрочно и в дополнительное время. Исследованы показатели соревновательной деятельности каждой лидирующей дзюдоистки весовой категории до 52 кг. Выявлено, что спортсменки применяют одинаковые базовые и наиболее распространенные броски (бросок через спину, бросок подхватом под одну ногу) и технические действия в положении партер и лежа (перевороты, удержания).

Ключевые слова: дзюдо, спортсменки, соревновательная деятельность, весовая категория, показатели.

Abstract. Chertov I., Boychenko N., Zantaraya G., Myroshnychenko Y. Analysis of the indicators of the competitive activity of the leading female judokas in the weight category up to 52 kg. Purpose: to analyze the indicators of the competitive activity of the leading female judokas in the weight category up to 52 kg. **Material and methods.** During the work, the following research methods were used: analysis and generalization of scientific and methodological literature; timing; analysis of protocols and video recordings of fights of highly qualified female judokas; methods of mathematical statistics. 68 fights of three leading female judokas in the weight category up to 52 kg were analyzed. The last five starts of each athlete in the Grand Slam competitions were analyzed. Source data and video recordings of performances were taken from the official website of the International Judo Federation «International Judo Federation» (IJF.org). **Results:** in the medal standings of athletes in the weight category up to 52 kg, the leaders are representatives of Japan (Abe Uta; Shishime Ai) and France (Buchard Amandine). Analysis of the duration of competitive bouts of leading female judokas in the weight category up to 52 kg showed that representatives of Japan ended 70-78 % of fights ahead of schedule (Abe Uta - 17 fights out of 24; Shishime Ai - 18 fights out of 23), 17 % - in extra time (Abe Uta - 4 fights out of 24; Shishime Ai - 4 fights out of 23). The representative of France Buchard Amandine finished almost half of the fights (48%) ahead of schedule (10 fights out of 21), 38 % - in extra time (8 fights out of 21). In the allotted time, the least number of fights ended for all athletes. The analysis of the technical actions of the leading female judokas in the weight category up to 52 kg revealed the total number of actions and their effectiveness. So, Abe Uta performed 90 technical actions: 78 (87 %) - standing, 12 (13 %) - parterre and lying position. Effective 21 (27 %) of 78 technical actions in standing position and 5 (42 %) of 12 in parterre and lying position. Athlete Buchard Amandine performed 86 technical actions: 71 (83 %) - standing, 15 (17 %) - parterre and lying position. Effective 13 (18 %) of 71 technical actions in standing position and 6 (40 %) of 15 in parterre and lying position. Judoka Shishime Ai performed 60 techniques: 40 (67 %) - standing, 20 (33 %) - parterre and lying position. Effective 7 (17 %) of 40 technical actions in a standing position and 6 (30 %) of 20 in a parterre and lying position. The main technical actions that are most often used by athletes were: Abe Uta: throw over the back (32 %), throw with a grab under one leg (29 %), overturns (50 %), hold (50 %); Buchard Amandine: over the shoulders (48 %), over the back (11 %), rolls (53 %), holds (20 %), choke (27 %). Shishime Ai: throw with a grab under one leg (45 %), sweep from the outside under the opposite leg (27 %), flips (65 %), hold (35 %). **Conclusions.** It has been established that the leaders in the weight category up to 52 kg among women are representatives of Japan and France. It was revealed that the leading sportswomen in the weight category up to 52 kg finished most of the fights ahead of schedule and in extra time. The indices of the competitive activity of each leading judoka in the weight category up to 52 kg were investigated. It was revealed that athletes use the same basic and most common throws (throw over the back, throw with a grab under one leg) and technical actions in the parterre position and lying down (overturns, holdings).

Keywords: judo, sportswomen, competitive activity, weight category, indicators.

References

- Aleksjejev, A. F., Ananchenko, K. V., & Boychenko, N. V. (2014). *Teorija ta metodyka vykladannja dzjudo ta sambo: navch. posib. dlja studeniv 3 kursu (za kredytno-modul'noju systemoju)*. HDAFK, Xarkiv.
- Ananchenko, K. V., & Grin', L. V. (2006). Analiz sorevnovatel'noj i trenirovochnoj dejatel'nosti dzjudoistov vysokoj kvalifikacii na jetape specializirovannoju bazovoj podgotovki. *Pedagogika, psihologija ta med-biol. probl. fiz. vihovannja i sportu*, 4-13.
- Ananchenko, K. V., & Sereda, V. V. (2008). Tehnichna pidgotovka junyh dzjudoistiv na osnovi analizu model'nyh harakterystyk. *Teoriâ ta Metodika Fizičnogo Vihovannâ*, (8), 47-49.
- Boychenko, N. V., Chertov, I. I., Pyrog, Ju. A., & Aleksjejev, A. F. (2020). Analiz pokaznykiv zmagal'noi' dijal'nosti vysokokvalifikovanyh dzjudoistok legkyh vagovyh kategorij. *Jedynoborstva*, 4-12.
- Verzhbickij, I. V. (2010). Modelirovanie sorevnovatel'noj dejatel'nosti kak komponenta uchebno-trenirovochnogo processa dzjudoistov na nachal'nom jetape podgotovki. *Vestnik Adygejskogo gosudarstvennogo universiteta. Serija 3: Pedagogika i psihologija*, (2), 153-157.
- Denisova, D. S. (2019). Zavisimost' priemov dzjudo u liderov mirovogo rejtinga po dzjudo sredi zhenshin v vesovoj kategorii do 48 kilogrammov (na mart 2019 goda) ot antropometriceskikh pokazatelej. *Aktual'nye problemy teorii i praktiki fizicheskoj kul'tury, sporta i turizma*, 593-596.
- Zagura, F. (2009). Specyfika borot'by kvalifikovanyh dzjudoistok riznyh maner vedennja sutycky. *Moloda sportyvna nauka Ukrainy*, T.1, 104-108.
- Koptev, O. V. (2018). Formirovanie struktury sorevnovatel'noj kompetentnosti v dzjudo. *Chelovek. Sport. Medicina*, 18 (2), 35-44.
- Korobejnykov, G., Korobejnykova, L., & Dakal, N. (2015). Kognityvni funkcii' i styli vedennja pojedynku u vysokokvalifikovanyh dzju-doi'stok. *Fizychna aktyvnist', zdorov'ja i sport*, (1(19)), 31-37.
- Manukjan, G. M. (2019). *Optyimizacija procesu tehniko-taktychnoi' pidgotovky dzjudoistiv z urahuvannjam zmagal'noi' dijal'nosti. Kvalifikacijna robota bakalavra*. Sumy, Ukraina.
- Mel'nyk, V., Mel'nyk, V., Stycun, I., & Stycun, Y. (2017). Osoblyvosti zmagal'noi' dijal'nosti dzjudoistok vysokoi' kvalifikacii' vagovoi' kategorii' do 57 kg. *Aktual'ni problemy fizychnogo vyhovannja ta metodyky sportyvnoho trenuvannja*, 36-38.
- Naugol'naja, E. V. (2007). Sostav i jeffektivnost' atakujushhijh dejstvij dzjudoistok v sorevnovatel'noj praktike. *Pedagogy of Physical Culture and Sports*, (2), 83-86.
- Svishh'jov, I. D. (2018). Standartizacija sorevnovatel'nogo poedinka v dzjudo. *Jekstremal'naja dejatel'nost' cheloveka*, (3), 50-53.
- Solovej, A. V., & Martyn, V. D. (2001). Analiz zmagal'nyh tehnichnyh dij dzjudoistiv vyshhoi' kvalifikacii'. *Pedagogika, psihologija ta medyko-biologichni problemy fizychnogo vyhovannja i sportu*, (18), 47-50.
- Chernjak, M. (2011). Osoblyvosti vyznachennja maner vedennja sutyчок u zhinochomu dzjudo i i'h vplyv na efektyvnist' ta rezultatyvnist' zmagal'noi' dijal'nosti. *Moloda nauka*, T 2, 345.
- Jeliphanov, S. B. (2012). Osobennosti sorevnovatel'noj dejatel'nosti u dzjudoistok razlichnoj kvalifikacii. *Uchenye zapiski universiteta im. P.F. Lesgafta*, (7 (89)), 151-155.

Відомості про авторів:

Чертов Иван Иванович: доцент кафедри фізичного виховання; Національний університет «Одеська юридична академія»: вул. Піонерська, 9, м. Одеса, 65009, Україна.

Чертов Иван Иванович: доцент кафедри фізического виховання; Національний університет «Одесская юридическая академия»: ул. Пионерская, 9, г. Одесса, 65009, Украина.

Ivan Chertov: Associate Professor of the Department of Physical Education; National University of «Odessa Law Academy»: str. Pionerskaya, 9, Odessa, 65009, Ukraine.

<http://orcid.org/0000-0002-8881-9269>

E-mail: chertov_ivan@ukr.net

Бойченко Наталя Валентинівна: к.фіз.вих., доцент; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська, 99, м. Харків, 61058, Україна.

Бойченко Наталья Валентиновна: к.физ.восп., доцент; Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская 99, г. Харьков, 61058, Украина.

Natalia Boychenko: PhD (Physical Education and Sport), Associate Professor; Kharkiv State Academy of Physical Culture: Klochkovskaya st., 99, Kharkov, 61058, Ukraine.

<http://orcid.org/0000-0003-4821-5900>

E-mail: natalya-meg@ukr.net

Зантарая Георгій Макхазович: аспірант кафедри єдиноборств; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська, 99, м. Харків, 61058, Україна.

Зантарая Георгий Макхазович: аспирант кафедры единоборств; Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская, 99, г. Харьков, 61058, Украина.

Georgy Zantaraya: graduate student of martial arts department; Kharkiv State Academy of Physical Culture: Klochkovskaya st., 99, Kharkov, 61058, Ukraine.

<https://orcid.org/0000-0003-3906-5840>

E-mail: z.georgii1987@gmail.com

Мирошниченко Євген Сергійович: викладач; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська, 99, м. Харків, 61058, Україна.

Мирошниченко Евгений Сергеевич: преподаватель; Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская 99, г. Харьков, 61058, Украина.

Yevhen Myroshnychenko: Lecturer; Kharkiv State Academy of Physical Culture: Klochkovskaya st., 99, Kharkov, 61058, Ukraine.

<http://orcid.org/0000-0002-6501-6770>

E-mail: 94hwarangteam@gmail.com